

כ"ד סיון, תשפ"ו
9 יוני, 2026

לכבוד
ח"כ שמחה רוטמן
יו"ר וועדת חוקה, חוק ומשפט
כנסת ישראל

**הערות הרשות לקידום מעמד האישה להצעות חוק ההתיישנות (תיקון – הרחבת הגדרת
בן משפחה לעניין תקופת ההתיישנות של תביעה בשל תקיפה מינית או התעללות),
התשפ"ג–2023 (פ/25/2568 ו-פ/25/2569)**

הרשות לקידום מעמד האישה מברכת על קידום הצעות החוק המבקשות להרחיב את הגדרת "בן משפחה" בסעיף 18א לחוק ההתיישנות, התשי"ח–1958, כך שהסדר ההתיישנות הייחודי החל על תביעות בשל תקיפה מינית או התעללות שבוצעו בקטין בידי בן משפחה או אחראי עליו, יחול גם כאשר הפגיעה בוצעה על ידי בן דוד או בת דודה.

המחוקק הישראלי הכיר זה מכבר במאפייניהן הייחודיים של עבירות מין ובקושי המשמעותי של נפגעות ונפגעי עבירות אלו לחשוף את הפגיעה ולפנות להליכים משפטיים. הכרה זו מקבלת משנה תוקף כאשר מדובר בפגיעה מינית בתוך המשפחה, המאופיינת ביחסי קרבה, תלות, נאמנות משפחתית ולעיתים גם יחסי כוח מתמשכים, אשר עשויים לעכב את יכולתם של נפגעים ונפגעות לזהות את הפגיעה, לחשוף אותה ולפעול למיצוי זכויותיהם במשך שנים רבות. ברקע זה נקבעו בחוק הסדרי התיישנות מיוחדים ביחס לפגיעות מיניות שבוצעו בקטינים בידי בני משפחה.

לעמדת הרשות, הרציונלים העומדים בבסיס ההסדר הקיים מתקיימים גם במקרים של פגיעה מינית המבוצעת בידי בני דודים. אף שמדובר בקרבה משפחתית שאינה נכללת כיום בהגדרת "בן משפחה" לצורך סעיף 18א, מאפייני הפגיעה, יחסי האמון והקושי בחשיפה ובדיווח עשויים להיות דומים במהותם לאלו הקיימים ביחס לבני משפחה אחרים המנויים כיום בחוק. משכך, הרחבת ההגדרה המוצעת עולה בקנה אחד עם תכלית ההסדר הקיים ועם ההכרה במאפייניה הייחודיים של פגיעה מינית בתוך המשפחה.

מבחינה מגדרית, להצעה צפויה השפעה חיובית על נפגעות ונפגעי עבירות מין בכלל, ובפרט על נשים ונערות, אשר מהוות חלק משמעותי מנפגעי עבירות המין במשפחה. הרחבת ההסדר צפויה לצמצם חסמים במימוש זכות הגישה לערכאות ולאפשר לנפגעות ונפגעים נוספים למצות את זכויותיהם גם בחלוף שנים רבות ממועד הפגיעה.

עם זאת, הרשות ממליצה לבחון קיומם של נתונים מפולחים לפי מין באשר להיקף הפגיעות המיניות בקטינים המבוצעות בידי בני דודים ובנות דודות, וכן לגבי היקף ההליכים האזרחיים המושפעים כיום ממגבלת ההתיישנות. נתונים אלו עשויים לסייע בהערכת השפעותיה המעשיות והמגדריות של ההצעה ובהמשך פיתוח מדיניות מבוססת נתונים בתחום ההגנה על נפגעות ונפגעי עבירות מין.

בברכה,

קרן בן הרוש, יועצת למנכ"לית
הרשות לקידום מעמד האישה

העתק:
מירב שטרן, מנכ"לית הרשות לקידום מעמד האישה